

Asia: Lausuntopyyntö Leuvannevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ja sen sähkönsiirron YVA-selostuksesta (POPELY/3029/2021)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Uusiutuva Energia Leuvanneva Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamista Siikalatvan sekä Siikajoen kuntiin. Hankkeen kokonaispinta-ala on n. 60 km². Tässä vaiheessa tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa (32–41 voimalaa). Aurinkovoima-alueita sijoitettaisiin n. 120–600 ha alueelle. Hankkeessa tarkasteltavat voimajohtovaihtoehdot ulottuvat lisäksi Raahen ja Haapaveden kaupunkien alueelle. Hanke liitetään sähköverkkoon uudella 400 + 110 kV voimajohtolla, joka rakennetaan joko Raahen Lumijärven (SVE1) tai Haapaveden Pihtinevan sähköasemalle (SVE2A ja SVE2B).

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistolajeihin.

Hankkeessa voimaloiden määrää on tarkistettu merkittävästi Ohjelmavaiheen jälkeen (89 suunnitellusta voimalasta 32-41 voimalaan).

Luken aiemmin antamaan lausuntoa on huomioitu. Kanalinthuselvitys on tehty 2022 ja täydennettynä 2025. Alueelta ei selostuksen mukaan tullut metson soitimia, mutta kanalinthuselvityksen (metso ja teeri) arvioidaan olevan alueella vahvat. Riekko on huomioitu voimaloiden sijoittelussa. Sähkönsiirtoreiteiltä löydettiin kaksi merkittävää soidinkeskittymää.

Metsäkanalintuihin kohdistuvista vaikutuksista Luke kuitenkin nostaa esille sen, että vaikutuksia voi syntyä näille lajeille myös muulloin kuin soidinaikana ja suoraan soidinpaikkoihin. Tätä ei ole huomioitu selostuksessa.

Ehdotettuja lievennystoimia Luke suosittelee otettavan käyttöön.

Selostuksessa kerrotaan, että alueella esiintyy IV(a) lajeista ainakin saukko, susi, ilves ja karhu. Suden osalta selostuksessa pidetään mahdollisena, että hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen sijoittuu suden ydinreviiriä (Pulkkilan reviiri). Vaikutukset sudelle arvioidaan kohtalaisiksi ja yhteisvaikutuksien arvioidaan kohoavan suuriksi.

Maastoselvityksiä IV(a) lajiston osalta on tehty vuonna 2022 ja 2024. Selostuksen mukaan alueelta havaittiin saukon elinympäristö, mutta ei talvipesiä eikä merkittäviä levähdys- tai ravinnonhankintapaikkoja. Selvityksissä havaittiin alueelta (2022) useilla paikoilla karhun jälkiä. Alueen läheisyydestä on tehty runsaasti havaintoja myös ilveksestä ja ahmasta. Voidaan siis tulkita alueen soveltuvan usean eri suurpetolajin elinympäristöksi.

Tehty susiselvitys on laadukas. Siinä on avoimesti ja selkeästi tuotu esille hankkeen nykytilanne suden kannalta. Luke korostaa seuraavia asioita, mitkä selostuksessakin on tuotu esille. Ydinalueen sijaintia on vaikea ennustaa, eli sitä missä ja kuinka ”ytimessä” se reviirillä sijaitsee. Tässä tapauksessa eri hankkeiden yhteisvaikutus kutistaa reviirin ydinalueen pieneksi, riippumatta sen sijainnista reviirillä.

Selostuksessa on perusteellisesti tarkasteltu olemassa olevaa kirjallisuutta, epävarmuuksia tuodaan hyvin esille ja arviointeja on pyritty tekemään varovaisuusperiaatteita noudattaen. Kuten selostuksessa tuodaan esille, keskeisiä ovat tämän hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset.

Lievennystoimia muun kuin linnustonkin osalta esitetään. Näistä Luke tuo esille sen, että vaikka rakentamistoimien sijoittuminen lisääntymisajan ulkopuolelle todennäköisesti hyödyttää lajeja, se koskettaa vain kyseistä ajanjaksoa. Mikäli useista hankkeista aiheutuu kumulatiivisia vaikutuksia rakentamisen ja sen jälkeisen toiminta-ajan myötä, vaikutukset voivat olla pitkäkestoisia. Korvaavien elinympäristöjen puuttuessa tai ollessa heikompia lisääntymiselinympäristöjä, tämä rakennustoimien ajoittaminen on vain lyhytkestoinen lievennyskeino.

Useiden lajien osalta selostuksessa on tultu siihen tulokseen, että hankealueella sijaitseva Kivineva on merkittävä ympäristö. Luke korostaa mahdollisuutta huomioida näitä tässä mainittuja lajeja ja niiden ohella muita lajeja (selostuksessakin viitattu metsäpeuran rooli sateenvarjolajina) varmistamalla riittävät suojaetäisyydet tähän suoalueeseen.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeessa voimaloiden määrää on vähennetty ohjelmavaiheen jälkeen, ja Luke katsoo, että aiemmin ohjelmavaiheesta annettua lausuntoa on huomioitu. Kanalin tutkimusten perusteella alueella on vahvat metso- ja teerikannat. Luke huomauttaa, että vaikutuksia voi syntyä myös soidinaikojen- ja paikkojen ulkopuolella. Ehdotetut lieventämistoimet sekä linnuston, että IV(a) lajien osalta tulisi Luken mukaan ottaa käyttöön. Selvitykset osoittavat alueen soveltuvan useiden suurpetojen elinympäristöksi ja esim. suden kannalta erityisesti mahdolliset yhteisvaikutukset nähdään suurina. Useiden lajien osalta selostuksessa on tultu siihen tulokseen, että hankealueella sijaitseva Kivineva on merkittävä ympäristö. Luke korostaa mahdollisuutta huomioida näitä lajeja varmistamalla riittävät suojaetäisyydet tähän suoalueeseen.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 05.12.2025 klo 14:17:59.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Samuli Heikkinen

Luonnonvarakeskus

Latokartanonkaari 9

PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Liitteet:

Tiedoksi: